

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Кафедри психології

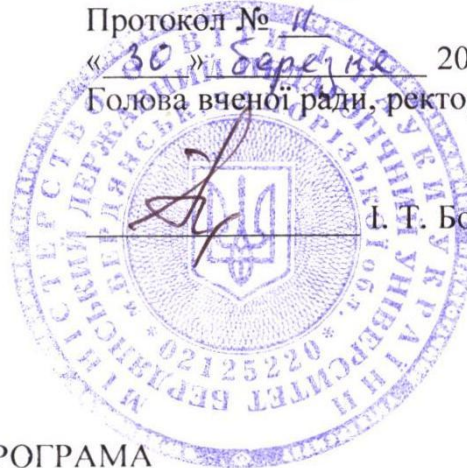
Затверджено

Вченою радою БДПУ

Протокол № 4

« 30 » березня 2017 р.

Голова вченої ради, ректор

І. Т. Богданов

ПРОГРАМА
додаткової співбесіди

Освітній ступінь: бакалавр з нормативним терміном навчання (прийом на другий (третій) курс)

Спеціальність: 053 Психологія

Бердянськ – 2017

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Зміст програми	5
3. Перелік питань	12
4. Критерії оцінювання	14
5. Список рекомендованої літератури	15

1. Пояснювальна записка

Відповідно до розділу VI «Організація та проведення конкурсного відбору» «Правил прийому до Бердянського державного педагогічного університету в 2017 році» для конкурсного відбору осіб при прийомі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, використовуються результати додаткової співбесіди, за результатами якої приймається протокольне рішення рекомендувати або не рекомендувати вступника до складання фахового вступного випробування.

Мета фахового вступного випробування для вступу на здобуття освітнього ступеня бакалавра: з'ясувати рівень наявних базових теоретичних знань вступників з метою допущення їх до фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем бакалавр спеціальності 053 Психологія в межах вакантних місць ліцензованого обсягу.

Форма вступного випробування – співбесіда.

Співбесіда проводиться відповідно до програми додаткової співбесіди для конкурсного відбору при прийомі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та, які затверджуються Вченою радою БДПУ.

Вступне випробування у формі співбесіди проводять члени фахової атестаційної комісії.

Члени фахової атестаційної комісії оцінюють правильність відповідей в аркуші усної відповіді (співбесіди), який по закінченню співбесіди підписується екзаменаторами та вступником.

Вступнику на співбесіді задають як найменше два питання відповідно до обраної для вступу спеціальності. Якщо члени комісії незадоволені відповідями вступнику додатково задають питання, поки не буде встановлений рівень знань абітурієнта.

Перелік дисциплін, що виносяться на фахове вступне випробування з психології:

- 1 Загальна психологія.
- 2 Вікова та педагогічна психологія.

Вимоги до відповіді абітурієнта

Під час додаткової співбесіди абітурієнт повинен показати:

- чітке знання основних психологічних понять та категорій, етапів розвитку та становлення психології як самостійної галузі знань, методів психологічного дослідження, особливостей розвитку та функціонування психологічних станів, процесів та явищ; вікових закономірностей психічного розвитку людини, механізмів та закономірностей процесів навчання й виховання, психологічних особливостей педагогічної діяльності та особистості вчителя;

- вміння застосовувати теоретичні знання з основ загальної, вікової та педагогічної психології для розв'язання практичних психологічних завдань і вправ;
- вміння розв'язувати психологічні завдання в межах програми випробування;
- вміння точно, стисло, логічно висловити психологічну думку в усній формі.

2. Зміст програми **ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ**

Тема 1. Структура, завдання і методи сучасної психології

Предмет психології. Завдання психології. Етапи становлення та розвитку психології як самостійної галузі знань. Зв'язок психології з іншими науками. Галузі психологічних знань. Основні напрями в сучасній психології. Методи загальної психології. Спостереження. Самоспостереження. Експеримент у психології, інші методи.

Тема 2. Поняття психіки в психології

Категорія відображення в психології. Психічне – відображувальна функція мозку. Рефлекторна природа психічного. Вища нервова діяльність, її орган. Умовні рефлекси, процес їх утворення. Динаміка збудження і гальмування в умовно-рефлекторній діяльності. Перша і друга сигнальна системи. Виникнення та розвиток психіки на різних етапах еволюції тваринного світу. Виникнення людської свідомості. Історичний розвиток людської свідомості.

Тема 3. Діяльність

Поняття про діяльність, інтеріоризація та екстеріоризація. Структура діяльності: потреби, мета, мотив, рух, дія, інтереси, знання, вміння, навички, звички, операції, вчинки. Формування вмінь та навичок. Види діяльності: гра, навчання, праця. Поняття про провідну діяльність. Педагогічна діяльність.

Тема 4. Спілкування

Поняття про спілкування, його функції та умови. Структура спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна підструктури спілкування. Засоби спілкування. Види спілкування: міжособистісне, міжгрупове, особистісно-групове; безпосереднє та опосередковане; короткочасне та довготривале; інтимне, ділове, соціально-рольове. Педагогічне спілкування, такт.

Тема 5. Особистість

Поняття про особистість в психології. Особистість, індивід, індивідуальність. Теорії особистості – біхевіористична, гештальтизм, фрейдизм, неофрейдизм. Структура особистості. Спрямованість як центральне утворення особистості. Формування особистості.

Тема 6. Стосунки у групах

Групи, їх виникнення та розвиток, як процес становлення, формування та задоволення спільних потреб. Види груп: офіційні, неофіційні; умовні та реальні; мікрогрупи, малі та великі. Поняття про асоціації, корпорації та

колектив. Поняття міжособистісних стосунків. Феномен лідерства. Основні методи дослідження міжособистісних стосунків: соціометрія, референтометрія.

Тема 7. Увага

Поняття про увагу. Природа уваги. Види уваги: зовнішня та внутрішня, мимовільна, довільна, післядовільна увага. Властивості уваги: обсяг, розподіл, переключення, концентрація, стійкість.

Тема 8. Відчуття

Поняття про відчуття. Процес виникнення відчуття. Види відчуттів. Зорові відчуття. Слухові відчуття. Нюхові відчуття. Смакові відчуття. Тактильні відчуття. Температурні відчуття. Больові відчуття. Органічні відчуття. Кінестетичні відчуття. Статичні відчуття. Загальні властивості відчуттів. Закономірності відчуттів.

Тема 9. Сприймання

Поняття про сприймання. Рефлекторна природа сприймання. Взаємозв'язок аналізаторів у процесі сприймання. Виділення об'єкта в сприйманні. Роль попереднього досвіду в сприйманні. Роль мови в процесі сприймання. Активний характер сприймання; Спостереження. Види сприймання. Сприймання простору. Сприймання часу. Сприймання руху. Сприймання тексту. Властивості сприймань.

Тема 10. Пам'ять

Визначення пам'яті. Теорії пам'яті. Асоціації та їх види. Види пам'яті. Мимовільна і довільна пам'ять. Мимовільне і довільне запам'ятовування. Сміслові і механічні запам'ятовування. Умови продуктивності мимовільного запам'ятовування. Умови продуктивності довільного запам'ятовування. Збереження. Види відтворення. Впізнавання. Згадування. Спогади. Уявлення пам'яті, їх характерні особливості. Забування, його причини і боротьба з ним. Індивідуальні відмінності в пам'яті.

Тема 11. Мислення

Визначення мислення. Значення мислення в житті людини. Чуттєва та логічна ступені пізнання. Мислення та мовлення. Мислителі пі дії та операції. Аналіз і синтез. Абстрагування. Порівняння і узагальнення. Судження. Умовиводи. Поняття. Засвоєння понять. Процес розв'язування задач. Види мислення. Індивідуальні відмінності в мисленні людей.

Тема 12. Уява

Поняття про уяву. Уява і об'єктивна дійсність. Процес створення образів уяви. Мимовільна і довільна уява. Види уяви залежно від характеру діяльності людини. Види уяви за її змістом. Мрія. Індивідуальні особливості уяви людини.

Тема 13. Емоції та почуття

Поняття про емоції і почуття. Характерні особливості емоцій і почуттів. Природа емоцій і почуттів. Почуття і діяльність людини. Види емоцій і почуттів. Прості емоції. Складні емоції. Афекти. Настрої. Пристрасті. Моральні почуття. Інтелектуальні почуття. Естетичні почуття.

Тема 14. Воля

Загальне поняття про волю. Мимовільні і довільні дії. Специфічно людські довільні дії. Власне вольові дії людини. Основні фази складної вольової дії. Вольові якості особистості.

Тема 15. Темперамент

Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту. Темперамент і умови життя, діяльності, виховання. Характеристика основних типів темпераментів.

Тема 16. Характер

Поняття про характер. Зв'язок характеру з темпераментом. Структура характеру. Типове і індивідуальне в характері людини. Умови формування характеру особистості.

Тема 17. Здібності

Поняття про здібності. Здібності та знання, вміння і навички. Здібності та інші психічні властивості. Види здібностей. Умови формування здібностей людей. Індивідуальні відмінності в здібностях людей.

ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Предмет, завдання та методи вікової і педагогічної психології

Предмет та завдання вікової та педагогічної психології.

Історичний огляд розвитку вікової та педагогічної психології (П.П. Блонський, Л.С. Виготський, С.Л. Рубінштейн, Н.О. Леонтьєв, Д.Б. Ельконін).

Теоретичні та практичні завдання сучасної вікової та педагогічної психології, основні напрямки її розвитку.

Галузі вікової психології: психологія дитини дошкільного віку, психологія молодшого школяра, психологія підлітка, психологія юності.

Основні розділи педагогічної психології: психологія виховання та самовиховання, психологія загального та професійного навчання, психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.

Зв'язок вікової та педагогічної психології з віковою фізіологією, загальною психологією, педагогікою та методиками.

Методи вікової та педагогічної психології: спостереження, його види, експеримент та його види. Тести та умови їх наукового застосування. Соціометрична методика при вивченні дитячого колективу. Анкета для обстеження інтересів та спрямованості особистості.

Тема 2. Закономірності і динаміка психічного розвитку та формування особистості в онтогенезі

Філософські концепції про психічний розвиток індивіда та формування його особистості. Роль навчання та виховання в психічному розвитку дитини та формуванні його особистості. Рушійні сили психічного розвитку дитини.

Взаємозв'язок психічного розвитку дитини та формування його особистості в умовах виховання і навчання. Педагогічний процес соціалізації особистості як умова психічного розвитку та формування особистості школяра. Перетворення зовнішнього у внутрішнє в процесі психічного розвитку.

Інтеріоризація та інтелектуалізація предметних знань та навичок в процесі пізнання і суспільно-корисної діяльності.

Залежність оволодіння дитиною новим видом діяльності від рівня перцептивного розвитку його особистості. Віковий аспект сприйняття та розуміння особистістю соціальних явищ в світі людей, їх роль в формуванні ставлення особистості до дійсності.

Нерівномірність психічного розвитку дитини та її причини. Проблема акселерації психічного розвитку. Періодизація психічного розвитку людини. Вікові та індивідуальні особливості психічного розвитку в процесі навчання і виховання.

Тема 3. Психічний розвиток дитини до початку навчання в школі

Періодизація психічного розвитку дитини: немовлячий період, раннє дитинство, переддошкільний період, дошкільний період, молодший шкільний період. Значення перших шести років життя для подальшого розвитку особистості.

Загальна характеристика немовлячого періоду. Соціальна ситуація розвитку – залежність від дорослого. Провідна діяльність – безпосереднє емоційне спілкування з дорослим. Основне протиріччя віку – потреба в пізнанні предметного світу і відсутність засобів пізнання.

Розвиток рецепторної та рухової діяльності немовляти. Особливості розвитку пізнавальної сфери. Значення спілкування дитини з дорослими для її психічного розвитку в немовлячому періоді. Розвиток фонематичного боку мовлення.

Особливості першого етапу розвитку дитячої особистості. Основні новоутворення віку: потреба у спілкуванні, емоційні стосунки.

Загальна характеристика раннього дитинства. Соціальна ситуація розвитку – дитина психологічно починає усвідомлювати себе, за допомогою дорослого починає пізнавати предметний світ. Провідна діяльність – предметно-маніпулятивна. Основне протиріччя віку – між інтересом дитини до предметів, які спонукають до спілкування з дорослими, і недостатньою кількістю засобів спілкування, між прагненням до самостійності і відсутністю фізичних і психічних можливостей бути самостійним.

Особливості розвитку пізнавальної сфери. Початок формування наочно-образного мислення, поява уяви, становлення елементарної самосвідомості, початок розвитку здатності до довільної саморегуляції.

Раннє дитинство – сенситивний період в розвитку мовлення дитини. Формування елементарної граматики.

Особливості розвитку моторики та діяльності. Диференціація функцій рук і ніг, розвиток предметних рухів, поява вольового самоуправління поведінкою.

Дитячі ігри предметного плану: гра-дослідження, гра-конструювання, рольова гра.

Особливості розвитку дитячої особистості в ранньому дитинстві. Основні новоутворення віку: наочно-дійове мислення, мова. Криза трьох років. Поява самосвідомості, комплекс «Я сам».

Загальна характеристика дошкільного періоду. Соціальна ситуація

розвитку дошкільника – дорослий виступає для дитини як зразок для наслідування. Особливості спілкування дошкільників з однолітками та з дорослими.

Провідна діяльність – сюжетно-рольова гра. Роль ігрової діяльності в психічному розвитку дітей дошкільного віку.

Особливості розвитку пізнавальної сфери. Удосконалення наочно-образного мислення на основі уяви, довільної та опосередкованої пам'яті. Початок формування словесно-логічного мислення шляхом використання мови.

Розумовий розвиток як результат оволодіння знаннями про соціальний досвід людей та формування ставлення до оточуючої дійсності.

Елементи учіння та трудової діяльності дошкільника, їх місце і роль у формуванні особистості. Виникнення пізнавальної діяльності, її розвиток. Формування умінь, навичок та звичок у дошкільнят в умовах зростання їх розумової самостійності, моральної вихованості і соціальної активності.

Формування емоційно-вольової сфери дітей дошкільного віку.

Особливості розвитку особистості дошкільника. Самооцінка як результат самосвідомості. Домінуючі мотиви діяльності та поведінки дитини в старшому дошкільному віці.

Основні новоутворення віку: підпорядкованість мотивів, децентрація мислення, поява самооцінки (на основі оцінки з боку референтних дорослих), статева ідентифікація, усвідомлення себе в часі, внутрішні етичні інстанції, усвідомлення та узагальнення своїх переживань. Провідне новоутворення: потреба у суспільно-значимій та суспільно-оцінюваній діяльності.

Тема 4. Психологічний розвиток та формування особистості молодшого учня

Зміна об'єктивних умов психічного розвитку з приходом дитини до школи. Характеристика основних показників готовності дитини до шкільного навчання та виховання. Адаптація дитини до шкільного навчання.

Розвиток пізнавальної діяльності молодшого учня. Розвиток уваги та спостережливості. Особливості сприйняття. Розвиток мислення та формування прийомів розумової діяльності. Розвиток уяви. Роль мовлення в психічному розвитку молодшого школяра.

Учбова діяльність як провідний вид діяльності, що визначає психічний розвиток молодших учнів. Динаміка співвідношення ігрової та навчальної діяльності на різних етапах початкового навчання. Особливості трудової діяльності молодших школярів. Мотиви учіння. Особливості пізнавальних інтересів, довільності поведінки, міжособистісних стосунків дітей молодшого шкільного віку. Прийоми та способи учбової діяльності, її особливості.

Ставлення до трудової діяльності та формування трудових навичок. Розумовий розвиток. Довільна регуляція діяльності та поведінки. Моральний розвиток.

Особливості спілкування з однолітками та дорослими.

Формування особистості молодшого школяра. Новоутворення віку: довільність, внутрішній план дій, самоконтроль, рефлексія. Криза 6-7 років – період народження соціального «Я» дитини.

Тема 5. Психологічні особливості розвитку та формування особистості в підлітковому віці

Соціальні фактори як основні детермінанти психічного розвитку та формування особистості підлітка: перехід в середню школу та пов'язані з цим зміни в учбовій діяльності, в спілкування з однолітками та дорослими.

Біологічні фактори – початок статевого дозрівання, а також пов'язані з ним бурхливий розвиток та перебудова всіх органів, тканин та систем організму – як умови, що необхідні для повноцінного психічного розвитку. Діалектичний характер взаємовідношень між біологічними і соціальними факторами психічного розвитку. Основна суперечність між потребою в самостійності та можливостями її здійснити як рушійна сила психічного розвитку підлітка.

Початок розвитку самосвідомості в підлітковому віці. Потреба в самоствердженні. Особливості самооцінки. Потреба в дружбі, в спілкуванні. Зміст інтересів. Зміна мотиваційної сфери. Особливості волі. Потреба в самовихованні. Взаємостосунки хлопців та дівчат.

Якісні зміни в пізнавальній сфері підлітків. Довільність психічних процесів. Домінуючий характер мислительної діяльності. Індивідуально-психологічні особливості (темперамент, розвиток інтелекту, рівень загальної культури, здібності, риси характеру).

Причини поведінки «важких» підлітків. Роль помилок у сімейному вихованні. Ізольованість в класному колективі як фактор педагогічної занедбаності дітей.

Особливості навчально-виховної роботи педагога з дітьми підліткового віку.

Тема 6. Психологічні особливості становлення особистості в юнацькому віці

Поняття юності. Соціальна ситуація розвитку старшокласників.

Учбово-професійна діяльність як ведучий вид діяльності юнаків. Єдність професійних та пізнавальних інтересів і мотивів поведінки і учбової діяльності старшокласників.

Розвиток самосвідомості. Формування світогляду. Особливості прояву здібностей. Співвідношення оцінки і самооцінки. Особливості почуттів і волі в юнацькому віці. Формування ціннісних орієнтацій та цілісного характеру.

Особливості розумової діяльності в ранній юності. Формування теоретичного мислення та стиля розумової діяльності. Романтика, мрії та ідеали. Дружба та любов. Естетичні почуття, інтереси та смаки, психологічні особливості їх формування.

Міжособистісні стосунки в класі. Взаємостосунки з дорослими.

Особливості розвитку пізнавальних психічних процесів. Психологічні особливості формування професійних інтересів, здібностей в юнацькому віці. Розумова самостійність як умова глибокого засвоєння основ науки, професійних умінь та навичок.

Тема 7. Психологія учіння як специфічної форми пізнавальної діяльності людини

Поняття навчіння, навчання, викладання, учіння. Рівні та типи навчіння.

Навчальна діяльність як учіння школяра, що відбувається в умовах навчання. Складові компоненти навчальної (учбової) діяльності: спонукальна складова (потреби, мотиви, смисли учіння), програмовано-цільова складова (цілі, завдання), дієво-операційна складова (навчальні дії, операції, прийоми), контрольно-регулятивна складова, результативна складова.

Процес учіння як теоретична і прикладна проблема педагогічної психології. Розумова самостійність в учінні як діяльність суб'єкта. Мотиви учіння: широкі соціальні, вузькі особистісні, пізнавальні.

Психологічні умови формування уміння вчитися самостійно. Вплив пізнавального інтересу на розвиток уміння вчитися самостійно. Взаємозв'язок когнітивного та емоційного в процесі учіння. Роль педагога в формуванні уміння вчитися самостійно.

Тема 8. Психологічні засади керівництва учбовою діяльністю учнів

Психологічні основи освітніх технологій розвиваючого навчання.

Типи навчання на основі типу орієнтовної основи дії (за П.Я. Гальперіним).

Види навчання: за предметним змістом (конкретному предмету); за структурою досвіду, що засвоюється (навчання знанням і поняттям, формування умінь і навичок); за організацією способу навчання (проблемне, програмоване).

Проблемне навчання, його види та рівні постановки і рішень проблем на уроці. Розвиток творчого мислення – як позитивна риса проблемного навчання.

Програмоване навчання, його сутність та основні принципи.

Психологічні основи використання технічних засобів навчання. Комп'ютеризація навчального процесу, його можливості. Особливості організації навчального процесу з використанням інформаційних засобів навчання. Вплив ТЗН на психічний розвиток учнів.

Чинники ефективності навчання. Способи активізації навчальної діяльності школярів.

Психологічні засади моніторингу навчальних досягнень учнів.

Тема 9. Психологія виховання та самовиховання як цілеспрямованого процесу формування особистості

Сутність та завдання психології виховання. Специфіка процесу виховання.

Механізми формування особистості: соціальний, педагогічний, фізіологічний, психологічний. Загальні психологічні закономірності формування особистості учня.

Проблема управління вихованням.

Провідні фактори формування особистості школяра у процесі виховання. Вплив колективу на формування особистості учня.

Показники та критерії вихованості особистості. Формування якостей у процесі виховання. Вікові аспекти виховання.

Самовиховання особистості: завдання, структура, етапи, методи.

Психологічні питання розумового виховання. Виховання моральної поведінки, моральних почуттів та потреб учнів. Трудове виховання та

професійне самовизначення учнів. Психологічні особливості сімейного виховання.

Тема 10. Психологічні основи індивідуального підходу до виховної роботи з учнями

Поняття індивідуального підходу, його аспекти: психологічний і педагогічний.

Індивідуальні відміни у психофізіологічних особливостях людей. Індивідуальні відміни у перебігу психічних процесів.

Основні принципи вивчення індивідуальних особливостей учнів.

Основні принципи застосування індивідуального підходу в школі.

Вибір засобів і форм виховного впливу на учня.

Врахування самооцінки учнів як фактору здійснення індивідуального підходу. Поєднання впливів учителя на учня з впливами на нього колективу ровесників.

Тема 11. Психолого-педагогічне вивчення особистості учня та класного колективу

Основні методи та напрями вивчення особистості учня та складання його психолого-педагогічної характеристики.

Основні методи та напрями вивчення класного колективу та складання психолого-педагогічної характеристики класу.

Тема 12. Психологія педагогічної діяльності

Вимоги до діяльності вчителя в умовах сьогодення.

Психологічна структура педагогічної діяльності: гностичний компонент, конструктивний компонент, проектувальний компонент, організаторський компонент, комунікативний компонент. Педагогічні функції та творчий характер діяльності вчителя. Види стилів педагогічної діяльності: емоційно-імпровізаційний, емоційно-методичний, інтелектуально-імпровізаційний, інтелектуально-методичний. Індивідуальний стиль діяльності вчителя.

Рівні результативності діяльності вчителя: репродуктивний, адаптивний, локально-моделюючий, системно-моделюючий, системно-моделюючий рівень діяльності і поведінки.

Психолого-педагогічні проблеми взаємодії вчителя і учнів. Педагогічне спілкування: функції, позиції контакту, стилі, етапи. Педагогічний такт.

Ефективність педагогічного спілкування. Особливості педагогічних конфліктів.

Тема 13. Психологія особистості вчителя

Професійно-педагогічна спрямованість особистості вчителя.

Професійно-значимі якості особистості вчителя.

Педагогічні здібності вчителя: дидактичні, академічні, організаторські, комунікативні, перцептивні, сугестивні, мовні, спеціальні (до певних видів діяльності) та їх розвиток.

Психологія педагогічної саморегуляції: характеристика методів особистісного і професійного самовдосконалення педагога.

Взаємини в педагогічному колективі. Психологічний клімат. Показники згуртованості педагогічного колективу.

Використання психолого-педагогічних знань в практичній діяльності вчителя.

3. Перелік питань

1. Визначте специфіку психології як науки, її завдання. Розкрийте основні етапи розвитку психології.
2. Визначте місце психології в системі наук та назвіть галузі психологічної науки.
3. Визначте принципи психологічної науки та розкрийте класифікацію методів психології.
4. Визначте сутність психіки, розкрийте форми прояву психіки та етапи її розвитку.
5. Визначте сутність свідомості, розкрийте її структуру та зв'язок свідомого та несвідомого в психічній діяльності людини.
6. Визначте сутність категорії діяльності в психології, її ознаки та структуру, основні види.
7. Визначте особливості засвоєння діяльності.
8. Розкрийте поняття особистості в психології. Теорії особистості. Визначте структуру особистості та надайте характеристику її компонентів.
9. Розкрийте специфіку спрямованості особистості та її форм.
10. Визначте сутність самосвідомості та Я-концепції особистості, їх структурних компонентів.
11. Розкрийте поняття спілкування в психології, визначте його функції, структуру, види та засоби.
12. Розкрийте поняття групи в психології, назвіть види груп та визначте рівні розвитку групи.
13. Розкрийте природу уваги, теорії та функції уваги.
14. Надайте характеристику видів уваги та розкрийте властивості уваги.
15. Визначте природу відчуттів, їх фізіологічну основу та основні властивості.
16. Надайте класифікацію відчуттів та розкрийте загальні закономірності відчуттів.
17. Визначте природу сприймання, його фізіологічні механізми, види та загальні властивості.
18. Визначте природу пам'яті. Розкрийте теорії й закони пам'яті людини.
19. Надайте класифікацію видів пам'яті та розкрийте процеси пам'яті.
20. Розкрийте сутність мислення, його операцій та форм.
21. Надайте класифікацію видів мислення та розкрийте індивідуальні відмінності у мисленні людини.
22. Визначте специфіку уяви, її фізіологічну основу, види та розкрийте прийоми (способи) створення образів уяви.
23. Розкрийте сутність понять «мова» та «мовлення», функції та види мовлення.
24. Визначте сутність понять «емоції» та «почуття». Визначте функції емоцій

- та розкрийте теорії емоцій.
- 25.Визначте види емоцій та почуттів.
  - 26.Визначте природу волі, її фізіологічні механізми та проаналізуйте простий та складний вольовий акт.
  - 27.Визначте сутність основних вольових якостей особистості.
  - 28.Розкрийте сутність темпераменту, його фізіологічну основу, розкрийте теорії темпераменту.
  29. Надайте психологічну характеристику типів темпераменту за властивостями темпераменту.
  - 30.Розкрийте природу характеру, його структуру.
  - 31.Розкрийте природу здібностей, визначте структура та види здібностей.
  - 32.Визначте предмет, завдання та структуру вікової та педагогічної психології.
  - 33.Розкрийте поняття та сутність соціальної ситуації розвитку та провідного виду діяльності.
  - 34.Визначте джерела, рушійні сили, закономірності психічного розвитку.
  - 35.Розкрийте вікову періодизацію психічного розвитку людини.
  - 36.Розкрийте особливості розвитку новонародженого, кризи новонародженості. Визначте новоутворення періоду немовляти.
  - 37.Визначте особливості розвитку психіки у ранньому дитинстві та особливості емоційно-вольової сфери дітей раннього віку. Розкрийте сутність кризи 3 років, новоутворень раннього дитинства.
  - 38.Визначте особливості психічного розвитку у дошкільному віці. Розкрийте сутність кризи 7 року життя, психологічної готовності дитини до школи.
  - 39.Надайте психологічну характеристику психічного розвитку молодшого школяра, соціальної ситуації розвитку, провідного виду діяльності. Визначте новоутворення молодшого шкільного віку.
  - 40.Надайте загальну характеристику психічного та особистісного розвитку підлітка. Визначте специфіку провідного виду діяльності підлітка.
  - 41.Визначте загальні особливості психічного розвитку у період ранньої юності, соціальної ситуації розвитку та провідного виду діяльності.
  - 42.Розкрийте періодизацію психічного розвитку дорослої людини. Проблеми розвитку в дорослому віці. Охарактеризуйте проблеми зрілого дорослого віку, кризи середини життя.
  43. Визначте роль навчання та виховання в психічному та особистісному розвитку.
  - 44.Розкрийте суть та відмінності понять навчіння, навчання, учіння.
  - 45.Визначте загальні психологічні особливості навчальної діяльності, її предмет, цілі, види, типи мотивації навчальної діяльності.
  46. Розкрийте особливості психології індивідуалізації та диференціації навчання.
  - 47.Визначте сутність та завдання психології виховання та розкрийте особливості психології самовиховання.
  - 48.Розкрийте особливості виховної роботи педагога з колективом учнів.

- 49.Надайте загальну характеристику педагогічної діяльності, її функцій. Визначте рівні педагогічної майстерності та стилі педагогічної діяльності вчителя.
- 50.Визначте педагогічні здібності вчителя та надайте психологічну характеристику особистості вчителя.

4. Критерії оцінювання

Вступнику на співбесіді задають як найменше два питання відповідно до обраної для вступу спеціальності. Якщо члени комісії незадоволені відповідями вступнику додатково задають питання, поки не буде встановлений рівень знань абітурієнта. За згодою членів комісії знання абітурієнта, які він показує на співбесіді можуть бути оцінені як незадовільні, задовільні, добрі, відмінні.

Якщо вступник розкриває питання на 0...25 % – оцінка «незадовільно»; на 26...50 % – «задовільно»; на 51...75 % – «добре»; на 76...100 % – «відмінно».

Якщо вступник отримав оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», то його рекомендують до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Якщо вступник отримав оцінку «незадовільно», то його не рекомендують до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Інформація про результати співбесіди оголошується вступникові в день її проведення.

Особи, які за наслідками співбесіди не рекомендовані до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін, відсторонюються від участі в конкурсному відборі при прийомі на навчання для здобуття ступеня бакалавр.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Список рекомендованої літератури з курсу «Загальна психологія»

1. Гамезо М.В. Атлас по психологии : информ.-метод. пособ. / М.В. Гамезо, И.А. Домашенко. – М.: Педагогическое общество, 2004. – 276 с.
2. Загальна психологія : Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2011. – 464 с.
3. Загальна психологія / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с.
4. Загальна психологія : підруч. для студентів вищ. навч. закладів / С.Д. Максименко, В.О. Зайчук, В.В. Клименко, В.О. Соловієнко. За загальною редакцією акад. С. Д. Максименка – К.: Форум, 2000. – 533 с.
5. Маклаков А.Г. Общая психология /А.Г. Маклаков. – СПб : Питер, 2002. – 689 с.
6. М'ясоїд П.А. Загальна психологія / П.А. М'ясоїд. – К. : Відродження, 1998. – 479 с.

7. Немов Р.С. Психологія / Р.С. Немов. – Рівне, 2002. – 386 с.
8. Общая психология: Курс лекций для первой ступени педагогического образования / сост. Е. И. Рогов. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 448 с.
9. Павелків В.Р. Загальна психологія. Підручник / Р.В. Павелків. – К. : Кондор, 2009. – 576 с.
10. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова. – 3-тє вид. Стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.

Список рекомендованої літератури з курсу «Вікова та педагогічна психологія»

1. Абрамова Г.С. Возрастная психология : Учеб. пособие для студ. вузов. – 4-е изд., стереотип / Г.С. Абрамова. – М.: Изд. центр «Академия», 1999. – 672 с.
2. Вікова та педагогічна психологія : Навч. посібник / За ред. О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднічук та ін. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.
3. Власова О.І. Педагогічна психологія. Навчальний посібник / О.І. Власова. – К. : Либідь, 2005. – 400 с.
4. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навчальний посібник / М.М. Заброцький. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 112 с.
5. Заброцький М.М. Педагогічна психологія. Курс лекцій / М.М. Заброцький. – К., 2000. – 100 с.
6. Зимняя И.А. Педагогическая психология. Учебник для вузов. – изд. 2-е, доп., испр. и перераб./ И.А. Зимняя. – М.: Изд. корпорация «Логос», 2000. – 384 с.
7. Кулагина И.Ю. Возрастная психология : Полный жизненный цикл развития человека. Учеб. пособие / И.Ю. Кулагина, В.Н. Колюцкий. – М. : ТЦ «Сфера», 2004. – 464 с.
8. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) : Навчальний посібник / В.П. Кутішенко. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 128 с.
9. Павелків Р.В. Вікова психологія : підручник / Р.В. Павелків. – К. : Кондор, 2011. – 469 с.